

AFASIFORBUNDET I NORGE

- SPRÅKVANSKER ETTER HJERNESKADE

ÅRSBERETNING FOR 2015

Forord

Afasiforbundet ble stiftet i 1987 som en interesseorganisasjon for mennesker med afasi og andre språk- og kommunikasjonsvansker, og deres pårørende. Afasiforbundet har inntil

31.12.15 hatt 28 lokalforeninger

Afasiforbundet i Norges overordnede målsetting er at mennesker med afasi og andre ervervede kommunikasjonsvansker, og deres pårørende skal oppnå full deltakelse og likestilling i samfunnet

Denne målsettingen krever innsats på alle nivåer i organisasjonen og samarbeid med andre funksjonshemmedes organisasjoner. Det er gjennom felles innsats, og i mange tilfeller gjennom vår paraplyorganisasjon Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (heretter FFO), at vi kan få gjennomslag for politiske saker av stor betydning for våre målgrupper.

Arbeidet for at mennesker med afasi og andre språkproblemer skal få oppfylt sine rettigheter til ny opplæring i grunnleggende ferdigheter står sentralt. Dette krever langsiktig og målrettet innsats.

I årsberetningen for 2015 beskrives forbundets arbeid gjennom året. Innledningen gir en oppsummering av året, av enkelte saker og arbeidsområder som det har vært særlig fokusert på.

Deretter rapporteres det om organisasjonens oppbygging og drift, og om ulike innsatsområder i forhold til forbundets handlingsplan.

Innledning

I 2015 har vi fortsatt arbeidet med å implementere innføringen av Barne-/ungdoms-/og familiedirektoratet (forkortes til 'Bufdir') som innfører nytt regelverk for tildeling av midler til å drive organisasjonsarbeid, noe som skal være implementert innen 2017.

Bekymring for at logopedtilbudet reduseres, er stadig vårt viktigste interessepolitiske arbeid. Enkelte fylkeskommuner og sykehus ser muligheten til å spare penger ved å redusere logopedtilbudet, og etter vår mening har de da ikke et godt nok helhetlig rehabiliteringstilbud til våre grupper. Det bekymrer oss at regelverket oppleves uklart og gir rom for ulik tolkning. Vi nådde ikke frem med vår henvendelse til Helse -og omsorgsdepartementet, og fra Utdanningsdepartementet fikk vi til svar at kunnskapsministeren ikke hadde tid til å møte oss.

Interessepolitisk virksomhet er lettest for oss via innspill til FFO, vår paraplyorganisasjon.

Vi er også tilstede i andre fora som:

- Statpeds Nasjonale og regionale Brukerråd innen feltet språk og tale
- Hjernerådet
- Nordisk Afasiråd
- Brukerdialogmøter med Sunnaas sykehus
- «Barns Beste», nasjonalt kompetansenettverk for barn som pårørende.

Afasiforbundet bidrar til å fremme prosjekter både lokalt og sentralt til beste for personer med afasi, og fikk gledelig tildeling av midler fra Extrastiftelsen. Derav kunne vi arrangere tre aktiviteter for våre medlemmer i år.

Forbundets virksomhet i 2015 har utover dette dreiet seg om videreføring av tidligere aktiviteter og iverksetting av nye tiltak i samsvar med handlingsplan for perioden 2013-2016.

Det at vi har fått en generalsekretær gjør det mulig for oss å stille opp i flere sammenhenger enn tidligere. Slik årsberetningen viser, prøver vi å være aktive, og benytte de muligheter vi får til å promotere afasisaken.

Mange steder lokalt og sentralt blir vi invitert med der brukerrepresentanter er ønsket. Det gjelder å ta vare på disse sjansene, for å øke afasiforståelsen i befolkningen generelt, og informere om at vi finnes og hvem vi er til for. Dette krever en kontinuerlig innsats.

Oslo, 25.03.2016

Ellen Borge, forbundsleder

Innhold

Forord.....	2
Innledning	3
Innhold.....	4
Forbundsstyret.....	5
Valgkomité	6
Likepersonsutvalg	6
Faglig utvalg	6
Medlemmer	7
Afasiforbundets sekretariat	8
Landsmøte	9
Økonomi.....	10
Afasiforbundet i Norges virksomhet	12
Samarbeid med institusjon / fagmiljøer.....	14
Informasjonsspredning	15
Opplæringsvirksomhet	18
Organisasjonutvikling.....	19
Representasjon.....	21

Forbundsstyret

Styrets sammensetning i 2015

Leder:	Ellen Borge, Oslo og omegn
Nestleder:	Lisbet Eide, Bergen og omegn
Styremedlemmer:	May Britt Kløverød, Drammen/Kongsberg
	Inghild Bjørgestad, Østfold
	Trine-Marie Hagen, Østfold
Varamedlemmer:	Sigrid Lund, Haugesund
	Marit Kaarbøe, Asker og Bærum
	Karen Eva Lyhus, Romerike

Styremøter i 2015:

Det har vært holdt 6 styremøter, som har behandlet 59 saker.

Arbeidsutvalget (AU) har bestått av
forbundsleder Ellen Borge og nestleder Lisbet Eide.

Valgkomitéen:

Leder: Sissel Aaberg, Drammen/Kongsberg omegn

Medlemmer: Toril Fiva, Bodø-Salten

Monica Knoph, Oslo og omegn

Per Nilsen, Bergen og omegn

Elsie Dalåmo, Trondheim og omegn (sto oppført i protokoll fra landsmøtet i 2013, ikke oppført i årsberetning av 2014 v/en 'glipp' som vi bare må beklage)

Likepersonsutvalget

Leder: Sigrid Lund, Haugesund (sto feil oppført som sekretær i 2014)

Sekretær: Per Gunnar Stornes, Haugesund (sto feil oppført som leder i 2014)

Medlemmer: May Britt Kløverød, Drammen/Kongsberg

Marit Kaarbøe, Asker og Bærum

Faglig utvalg (FU):

Leder: Ingjerd Haukeland, Bergen og omegn

Medlemmer: Line Haaland-Johansen, Statped Sør-Øst, fagavd. språk og tale

Karianne Berg, NTNU/Helse Midt-Norge

Liv Stabell Kulø, Sunnaas sykehus / Oslo og omegn

(AU i tillegg)

Medlemmer, medlemsregistrering

Medlemmer med ubetalt kontingent som har fått 2 purringer og fortsatt ikke har betalt, blir strøket fra listene pr. 01.01.

Utvikling i medlemstall (pr. 31.12.):

1998:	2182
1999:	2228
2000:	2209
2001:	2294
2002:	2190
2003:	2448
2004:	2455
2005:	2504
2006:	2347
2007:	2281
2008:	2224
2009:	2121
2010:	2091
2011:	2001
2012:	1864
2013:	1829
2014:	1836
2015:	1823

Kontingent og medlemskategorier

Gjeldende medlemskategorier og kontingentsatser er som følger, dvs. uendret:

Medlem:	kr. 250
Støttemedlem:	kr. 200
Husstandsmedlem:	kr. 100

Medlemskategoriene og satsene vurderes endret i tråd med nye regler, og tas i så fall opp på landsmøtet i 2016. Det har vært uklarheter rundt betegnelsen 'støttemedlemskap', og om det bør utgå etter 2017.

Afasiforbundets sekretariat

Adresse

Afasiforbundet har lokaler sentralt i Oslo sentrum, Torggaten 10, 0181 Oslo.

Tilsatte i sekretariatet

Daglig leder

Afasiforbundet har ikke tilsatt daglig leder. Forbundsleder Ellen Borge ble i 2011 tilsatt i 40 %, og har ansvar for forbundets daglige drift.

Kontorleder

Marit Aarøy Aasen er kontorleder i 60 % stilling med mange interne oppgaver i sekretariatet gjennom mange år. Hun fratrer sin stilling i 2016.

Generalsekretær

Marianne Brodin fikk endret rollebetegnelse fra kontormedarbeider til generalsekretær i 80 % og tar stadig hånd om flere funksjoner, som blant annet administrasjon av medlemsregisteret, representasjon og utadrettet arbeid, prosjekthåndtering i Extrastiftelsen, sekretærfunksjon for styret og arbeid med FUNKIS m.m.

Landsmøte

I henhold til § 2-1 i Afasiforbundets vedtekter er landsmøtet forbundets høyeste organ, og skal fra 2013 avholdes hvert tredje år, dvs. neste gang i 2016.

Planleggingen er i gang, og arrangeres samme sted som sist, på Quality Airport Hotel Gardermoen.

I forbindelse med at nytt regelverk innføres kommer forbundsstyret til å fremme saker som påvirker vedtektene, men vi vil forsøke å gjøre endringene så små som mulig.

I utdrag fra valgkomitéens innstilling til styre 2013-2016 het det at:

‘Valgperioden er 3 år. Ordningen med at første vara møter fast, antas å bli videreført. Ellen Borge gjenvelges for ett nytt år. Hun fortsetter deretter som styremedlem. Dette betyr at det valgte styret må konstituere seg på nytt for perioden 1.6.2014 til landsmøtet i mai 2016, og at en av de andre i styret eller på varamedlemslista må overta ledervervet. Det er ikke noen automatikk eller selvfølge at nestleder overtar som leder 1.6. 2014.

For å bidra til kontinuitet og være en støtte for leder i en overgangsperiode, er Line Haaland-Johansen villig til å være 1.vara fram til 1.6.2014. Hun ønsker å gå ut av styret etter dette året. Det er foreslått fire varamedlemmer pga at de øvrige rykker ett hakk opp når Line går ut.’

Kort fortalt sa styrets leder ja til gjenvalg og fortsetter ut perioden. Det er til stor fordel for å bevare kontinuitet og legge til rette rutiner i sekretariatet i god tid før neste landsmøte.

Organisasjonen

Skal Afasiforbundet arbeide effektivt overfor sentrale myndigheter er det viktig at flest mulig mennesker med afasi, pårørende og andre interesserte er medlemmer av forbundet. Offentlig støtte baseres på medlemstall, geografisk spredning og et nytt poengberegningssystem utfra gitte retningslinjer for dokumentasjon av aktivitet.

Medlemsverving skjer gjennom opplysning via ulike kanaler som telefon, nettside, utsending av materiell til sykehus og andre institusjoner, via fagpersoner og aktive medlemmer i lokalforeningene, gjennom våre kurs og ved omtale i media.

Arbeidet med både å skaffe nye medlemmer og ta vare på de som allerede er det, er en kontinuerlig prosess. Rekruttering til frivillig arbeid er stadig vanskeligere i den tiden vi lever i.

Lokalforeninger

Forbundets 28 lokalforeninger er vårt viktigste grunnlag og tilbud om støtte og fellesskap. Lokalforeningene driver et viktig arbeid gjennom forskjellige typer møteplasser, aktiviteter og kurs. De har også en viktig rolle i forbindelse med spredning av informasjon.

Flere av våre foreninger har eksistert siden før forbundet ble stiftet i 1987.

Flere lokalforeninger har kursede afasikontakter (likepersoner), som vi håper er et nyttig kontaktledd mellom institusjoner og hjemmeboende afasirammede.

Dessverre er det vanskelig å rekruttere nye medlemmer, og det er liten tilstrømming av nye til foreningene. Vi hører stadig om foreninger som sliter og at nedleggelse truer. Dette er synd, men uten ildsjeler og aktive likepersoner er det umulig å drive foreningsarbeid.

Forbundets økonomi

Afasiforbundet forvalter de midler vi har fått bevilget i tråd med inngåtte avtaler både med det offentlige og prosjektledere.

Afasiforbundets regnskap har vært ført av Helge Ragnar Hagen. Vår kontakt hos revisjonsfirmaet BDO AS er Statsautorisert revisor Knut Nyerrød.

Regnskapsåret 2015

Fra Bufdir har vi mottatt kr.1 169 020 til drift, noe som også skal inkludere midler til likepersonstiltak sentralt og lokalt.

Etter nye regler står organisasjonen fritt til å utbetale midler til lokale likepersons- og velferdstiltak, noe forbundsstyret har valgt å fortsette med.

Av driftsmidlene er kr.25 500 delt ut til velferdstiltak i lokalforeningene etter innsendte søknader. Vi ønsker å tilgodese det store arbeidet som gjøres for å tilrettelegge aktiviteter for våre medlemmer i form av regelmessige temamøter, turer, kurs, treffsteder og kulturelle innslag.

13 av våre lokalforeninger fikk tildelt til sammen kr. 40 000 til lokale tiltak i likepersonssammenheng, etter å ha sendt inn søknad sentralt.

Samtlige søkere ønsker større beløp enn vi har mulighet til å dele ut, men det er mange kreative ildsjeler som gjør mye for sin lokale virksomhet.

Kontingentinnbetalingen var kr.387 930. Av dette er halvparten, kr.189 250 ført tilbake til lokalforeningene.

Tidligere år har vi kunnet rapportere inn kurs til studieforbundet **FUNKIS** og motta støtte, men i år har kursene vært i regi av Extrastiftelsen, og vi har derfor ikke kunnet søke støtte fra to steder.

Fra **Extrastiftelsen** fikk vi tildelt totalt kr. 1 733 000 til disse prosjektene i 2016:

Innen virksomhetsområdet forskning:

- Språkvansker og emosjonell utvikling Siri S. Helland (utsatt fra 2015)
- Psykososialt velvære etter hjerneslag Ellen Hjelle (år 3) kr.690 000
Marit Kirkevold

Innen virksomhetsområdet rehabilitering:

- Oversettelse av test for taleapraksi Line H.-Johansen (år 2) kr. 40 000
- Materiell for taleapraksi Katrine Kvisgaard kr.468 000
Gry Sandland
- ‘Happy apping’ ved afasi Line H.-Johansen kr.312 000
- ‘Lett på nett med afasi’ Marianne Brodin kr.178 000

Innen virksomhetsområdet forebygging:

- Personer med afasi har også noe å si Bodil Johanson kr. 45 000

Midler blir tildelt året før bruksår, men kommer til konto ved starten av bruksåret.

Forbundet har markert seg i dette søkermiljøet, og vi er svært stolte av god prosjekttildeling de siste årene. Det er svært gledelig for oss at forbundets administrasjon og oppfølging belønnes med 10 %.

Afasiforbundet i Norges virksomhet

Hovedlinjer

Grunnlaget for Afasiforbundets virksomhet er lagt i vedtektenes § 1-2 Formål:

”Afasiforbundet skal arbeide for at mennesker med afasi og andre ervervede kommunikasjonsvansker, og deres pårørende skal oppnå full deltakelse og likestilling i samfunnet. Forbundet skal holde løpende kontakt med sentrale myndigheter og organer med sikte på å fremme forslag av landsomfattende karakter som kan forbedre situasjonen til mennesker med afasi og andre språkvansker.”

Kontakt med sentrale myndigheter skjer ved møter, skriftlige henvendelser vedrørende enkeltsaker og i forbindelse med høringsuttalelser. I tillegg fremmes synspunkter og krav gjennom vår paraplyorganisasjon Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (FFO).

Interessepolitisk arbeid

I vedtekter og handlingsplan heter det at
‘Afasiforbundet skal arbeide for å påvirke politikere og beslutningstakere i spørsmål som angår våre grupper’.

Mennesker med afasi og andre former for ervervede språkvansker har rettigheter når det gjelder helhetlig rehabilitering. Retten til ny opplæring vedrørende språk- og talevansker, etter sykdom og skade, er hjemlet i Opplæringsloven og utdypet i innstillinger og forskrifter. Lovverket sier også at kommuner og fylkeskommuner har plikt til å gi denne opplæringen. Til tross for dette opplever vi fortsatt at tilbud til våre grupper ikke prioriteres. Vi opplever også mangelfull kunnskap om ansvar både i kommuner og fylkeskommuner, og vi får tilbakemeldinger på at lovverket ikke er tydelig nok.

Ulikheter i behandlingstilbudet rammer en sårbar gruppe, og i 2012 rapporterte Statens Helsetilsyn om svikt i slagbehandling og rehabiliteringstilbud flere steder.

Det er viktig for oss at logopeden må sees som den rette fagpersonen, og som en etablert del av det tverrfaglige kartleggings- og rehabiliteringstilbudet.

En av Afasiforbundets viktigste oppgaver er å arbeide for at mennesker med afasi får den rehabilitering de har behov for og rett til.

Vi har igjen gjort et forsøk på å sende brev til både Helse- og omsorgsdepartementet og til Kunnskapsdepartementet, for å få dem til å ta tak i de uheldige konsekvensene av at afasirammedes rettigheter er nedfelt i to lovverk.

Dette gir rom for tolkninger, og dermed en strid om hva som kan defineres innen for begrepene 'behandling og opplæring'. Vi ser at våre grupper rammes da ingen ser ut til å ta ansvar for å følge regelverket.

I håp om at saken styrkes, har vi fremhevet retten til å klage på tilbud eller mangel på tilbud, og laget en veiledning til dette bruk.

Vi så en stor fordel for oss interessepolitisk at tidligere forbundsleder i flere år var medlem av FFOs hovedstyre. Hun har fulgt fokus på det som er relevant for barn, unge og voksne med språk- og talevansker. Fra 2014 har hun sittet i FFOs valgkomité.

I samarbeid med faglig utvalg har leder og nestleder gjort forarbeider til innspill overfor FFO og andre det er naturlig å reagere i forhold til.

Handlingsplanen til Afasiforbundet

Handlingsplanen utarbeides i forbindelse med hvert landsmøte og vedtas der. Den er vårt viktigste arbeidsredskap og mal for hva vi må prioritere. Mange av oppgavene i forrige handlingsplan er løpende oppgaver, som videreføres.

Tiltak og oppgavefordeling samles i en virksomhetsplan for året. AU (styreledelsen) er ansvarlig for at vi følger oppsatte planer.

Oppfølging av samhandlingsreform / Nasjonale retningslinjer

Vi fortsetter å følge opp signaler vi mottar om forhold som antas å være konsekvenser av reformen fra 2012. Det er bekymringsfullt at det ikke er nok rehabiliteringsplasser, til tross for at det har vært sagt at rehabilitering er et satsingsfelt.

Opphold i somatiske sykehus etter hjerneslag er stadig kortere. Det er stor variasjon i hvilke tilbud våre brukergrupper blir tilbudt i sine hjemkommuner. Tilbakemeldinger vi får tyder på at vi må fortsette å stille spørsmål ved hvorvidt de Nasjonale faglige retningslinjer for forebygging, behandling og rehabilitering av hjerneslag fra 2010 blir fulgt. Vi må være aktive for at disse retningslinjene gjøres kjent og blir etterlevd. Retningslinjene revideres i 2016.

Høsten 2015 startet vi vår egen kartlegging av logopedsituasjonen i kommunene. Elektronisk svarskjema ble utarbeidet. Svarene legges inn i tabell for bearbeiding videre. Arbeidet fortsetter i 2016.

Samarbeid med institusjon / fagmiljøer

Brukerråd innenfor Statped (Statlig spesialpedagogisk støttesystem)

Statped har vært under omlegging de siste år, og vi prøver å delta i ulike brukerfora. Brukerrepresentasjon kan påvirke talevanskefeltet i Statpedes tjenestetilbud og organisering. Samhandlingsreformens konsekvenser, logopedmangel og brukermedvirkning generelt, er noen av temaene vi berører.

Forbundet er representert både på nasjonalt og på regionalt nivå sammen med andre relevante brukerorganisasjoner. I. Haukeland er representant i Nasjonalt faglig brukerråd, E. Borge er representant i regionalt råd. I. Bjørgestad er fra 2015 representant i fagrådet innen 'ervertet hjerneskaade'.

Fra disse stedene følges blant annet konsekvenser av lovverk og logopedtilbud, og det holdes fokus på å ivareta afasi som fagområde.

Afasiforbundet har i alle år hatt et samarbeid med Statped 'avdeling Sør Øst, fagavdeling språk og tale,' der afasiteamet er våre nærmeste eksperter. De bidrar ved bl. annet til å svare på henvendelser av faglig karakter, i komiteer og på kurs. De leverer også fagstoff til Afasiposten og nettsiden.

Andre fagmiljøer

Via engasjerte fagfolk, primært logopeder, er forbundet i jevnlig kontakt med ulike kompetente og relevante fagmiljøer.

Hjernerådet

Afasiforbundet vært en av brukerorganisasjonene som har bidratt i Hjernerådets arbeid siden det startet opp i 2007. De jobber med saker av felles interesse for alle som har befattning med hjernesykdommer, hjernefunksjon og relatert forskning, samtidig som de driver opplysnings- og interessepolitisk arbeid. 2015 har vært 'Hjernens år' med fokus på følgende områder:

- Hver tredje nordmann får en nevrologisk sykdom i løpet av livet.
- Folkeopplysning om hvordan man best tar vare på hjernen og forebygger hjernesykdom.
- Å forbedre omsorg og behandling av de som lider av hjernesykdommer.
- Å styrke forskning og utvikling innen fagfeltet hjernesykdommer.

Nettverket ”Barns Beste”

Siden opprettelsen i 2013 har Afasiforbundet vært representert i nettverket ‘Barns Beste’, et nasjonalt kompetansenettverk for barn som pårørende til foreldre med alvorlig somatisk sykdom eller skade. Vi ønsker å ha fokus på yngre pårørende, da disse har manglet tilbud fra tidligere.

Samarbeid med andre brukerorganisasjoner

Vi har etablert samarbeid med flere organisasjoner i ulike sammenhenger. Vi velger å være åpne for samarbeid som gjelder våre grupper. I FFO-sammenheng treffer vi f.eks. Norsk forening for slagrammede (NFS) og Personskadeforbundet. I forbindelse med arrangementer på Rikshospitalet og brukersamling på Sunnaas - og Aker sykehus, A-hus og andre nærliggende steder, treffer vi Landsforeningen for slagrammede (LFS). Enkelte av våre lokalforeninger har samarbeid med den lokale slagforeningen på sitt sted. Nytt i år er at LHL-Hjerneslag er dannet, og er en ny aktør innen vårt interessefelt med en solid markedsføringsevne.

Samarbeid med brukerorganisasjoner i de andre nordiske land

Afasiforbundet i Norge er medlem av Nordisk afasiråd, som også består av Hjernesagen, Danmark, Afasiförbundet i Sverige, Hjärnförbundet i Finland og Heilahell på Island. Norge overtok den toårige formannskapsledelsen fra Danmark høsten 2014. Afasirådet har hatt to møter i Oslo 2015.

Erfaringsutveksling fra hvert land står alltid sentralt i disse møtene, og hvordan vi utnytter den årlige felles-Nordiske afasidagen 10. oktober. Behovet for økt kunnskap om afasi i befolkningen, behovet for logopedhjelp og rekruttering av nye tillitsvalgte og medlemmer er saker som går igjen i alle land.

Informasjonsspredning

Kunnskapen om afasi og andre språkvansker er mangelfull i befolkningen generelt, men også hos helsepersonell, og andre fagpersoner, og i tillegg det offentlige. Det er stadig uheldige eksempler på dette. Afasiforbundet ser det som en av sine viktigste oppgaver å bidra til mer opplysning om afasi og andre språkvansker og om hvilke rettigheter personer med språkvansker og pårørende har.

Det er stadig etterspørsel etter materiale fra vår tidligere Gi-tidkampanje.

Afasiforbundets nettside www.afasi.no oppdateres jevnlig. Flere foreninger har opprettet egne nettsider, eller har lenket seg til forbundets.

Nordisk afasidag ble markert lokalt 10. oktober flere steder for niende gang i år. Det er meldt inn lokal aktivitet mange steder i landet rundt denne datoen, hvor det ble delt ut materiell om afasi og gode råd.

Foreninger som bidro i markering av dagen, fikk kr. 500 etter utført oppdrag. Det ble arrangert stands med utdeling av informasjonsmateriell på sykehus, handlesentra, bibliotek, torg etc.

Forbundet/lokalforeningene/afasikontaktene bør involveres i sykehusenes kurs for slagrammede/pårørende.

Opplysning om afasikontakter er tilgjengelig via nettsiden vår.

Informasjon om afasi på kurs, møter, konferanser

Det formidles informasjon om afasi på forskjellige typer arrangementer og samlinger. Dette er sentrale temaer på de fleste av Afasiforbundets kurs. Våre brosjyrer blir lagt ut på sentrale steder i sykehus, på bibliotek, i forbindelse med stands osv. Dette arbeidet foregår kontinuerlig.

Afasiposten

‘Afasiposten’ er medlemsbladet vårt, og skaper kommunikasjon mellom medlemmene, og mellom forbundet sentralt og medlemmene, men leses også av andre. Her formidles foreningenes aktiviteter og aktuelt fagstoff som er interessant for de fleste. Det er anledning til å komme med synspunkter og innlegg. Afasiposten har kommet ut med fire nummer i 2015. Det kommer positive tilbakemeldinger både på innhold og utseende, samt forslag til innhold. Innsending av løsning på kryssord er populært, og uttrukne vinnere får tilsendt enkle premier. Vi forsøker å tilby et tiltalende, fengende og informativt blad til hygge og nytte for våre grupper.

Veiledning til enkeltpersoner

Forbundet får mange henvendelser fra personer (rammede, pårørende og fagpersoner/studenter) som trenger informasjon og råd. Mange forteller om mangelfulle opplæringstilbud for personer med afasi. Det gis informasjon om rettigheter og fremgangsmåte for å kreve sine rettigheter ifølge Opplæringsloven og ifølge forskrifter om Individuell Plan. Klageveiledning er dessuten å finne på vår nettside.

Foredrag om afasi

Styremedlemmer inviteres til å holde foredrag om afasi på møter og kurs som arrangeres av kompetansesentre, ved utdanningsinstitusjoner, samt på foreningskvelder og institusjoner.

Afasikontaktvirksomheten

Det er utdannet 64 afasikontakter som er spredt over så å si hele landet.

Det har vist seg å være problematisk og tidkrevende å få ordningen til å fungere. En sentral oppgave for afasikontaktene er å lytte til nyrammede og formidle den informasjon som den enkelte etterspør. Forbundet forsøker å bidra til at logopedene blir kjent med ordningen siden de er vår viktigste lenke til våre grupper. Kontaktopplysninger er tilgjengelige via nettsiden.

Det er vanskelig å få gjort ordningen kjent og det er få som tar kontakt. Noen henvendelser ivaretas av sekretariatet, som kan sette vedkommende i kontakt med lokale rådgivere (faglig eller personlig). Alle avtaler følges opp, enten det gjelder privatpersoner, med sykehuspersonell eller distribusjon av materiell.

Informasjonsmateriell

Vår "blå" og den lille «gule» folder om afasi og kommunikasjon med afasirammede, samt «grønn» Gi tid-brosjyre, deles ut og etterspørres av pårørende, helsepersonell og offentlige instanser og andre som kommer i kontakt med afasirammede. Lokalforeninger, afasikontakter og andre er oppfordret til å spre disse på sykehus, legekontorer, læringssentra, eldresentra og andre aktuelle arenaer.

Afasiforbundet har en del litteratur for salg, og vi mottar de fleste bestillinger via «nettbutikken».

Informasjonsfilm om afasi

Vår informasjonsfilm "Afasihverdag" brukes i undervisningssammenheng, og kan fortsatt sees via nettsiden. Den er også for salg.

Informasjon i media

Hjerneslag ser vi er tema på storavisenes forsider, og det står en del om hvordan man kan forebygge og hvilke faresignaler man skal være obs på. Det er svært sjelden det står noe om afasi, men enkelte lokalaviser har av og til oppslag, mye takket være dere som er i lokalmiljøene og stiller opp ved slike muligheter.

- Vi har henvendt oss til TVn og TV2s reklamefrie dager, men det er mange søkere og vi fikk ikke plass.
- Forbundet er representert i styret for Lettlestavisen **Klar Tale** ved tidligere forbundsleder, mens nåværende forbundsleder er vararepresentant. Avisen formidler aktuelt stoff for mennesker med språkvansker.

Opplæringsvirksomhet

Afasiforbundet skal sørge for at kompetanse i organisasjonen opprettholdes og videreutvikles ved blant annet å skolere tillitsvalgte, medlemmer og å videreføre afasikontaktutdanningen. Det er både ønskelig og etterspurt at vi kan tilby våre medlemmer kurs og likepersonssamlinger regelmessig.

Likepersonskurs

Et prosjekt kalt **Look to Sweden!** førte norske deltagere fra flere foreninger på inspirasjons-ekspedisjon til afasiforeningen i Gøteborg med tog i fjor høst, og til Karlstad med minibuss denne høsten. Her ble det gjort gode forbindelser med likesinnede naboer over landegrensen, noe som viste seg å være svært vellykket og til gjensidig glede og inspirasjon. Det var også mulig å arrangere et oppsummeringstreff før jul, der man konkluderte med at dette var noe som kan være aktuelt å gjøre mer av.

I høst har vi arrangert Villmarkshelg 28.-30.08. på Røde Kors sitt sted 'Merket' i Valdres. Inkludert arrangører var det 20 deltagere fra sør, øst og vest i landet. En fantastisk flott helg på fjellet med utendørs aktiviteter tilpasset en gjeng med mye pågangsmot til tross for noen begrensninger. Godt humør, godt samarbeid og hevelse av mestringssevne er dekkende beskrivelse, noe som ble dokumentert med bilder og artikkel i Afasiposten.

17.-18. oktober var det filmhelg på Scandic Hotel Gardermoen, der tilsammen 36 deltagere ville se og høre hvordan det å se film sammen kan være en målrettet aktivitet i afasiforeningene lokalt, til stor glede og inspirasjon for de deltagende representanter fra flere ulike foreninger.

Slike samlinger har stor betydning for sosialisering og inspirasjon til deltagelse i foreningsliv og aktiviteter. Det er viktig å komme sammen og dele erfaringer og idéer.

Det er også viktig at vi som forbund kan tilby ulike kurs. Det er behov fremover for kurs for nyrammede, for afasikontakter, pårørende og om organisasjonsarbeid.

Organisasjonsutvikling

Lokalforeningene og medlemspleie = 'grasrotkontakten'

Forbundsstyret ønsker å holde løpende kontakt med lokalforeningene. Korrekte opplysninger i medlemsregisteret er viktig for oss, og til det trenger vi hjelp til enhver tid fra lokalforeningene til vedlikehold og oppdatering.

Vi forsøker å bidra til lokalforeningsinspirasjon, og er opptatt av at det er "liv" i foreningene. Hvordan foreningene drives er diskutert både sentralt og lokalt. Forbundet er pålagt å endre ordlyd i vedtektene både lokalt og sentralt for å tilfredstille det offentliges krav til drift og dokumentasjon. Vi vil heller ikke gjøre det vanskeligere å drive lokal virksomhet. For oss er det ønskelig at vi beholder også de mindre lokalforeningene, om enn med ulik form og drift, men aktivitet må bekreftes.

.

Vi mottar bekymring fra enkelte foreninger som strever med å opprettholde drift. Det er vanskelig å få noen til å påta seg verv. Dette, sammen med hva vi tenker om fremtidig drift og samarbeid med andre brukerforeninger blir antagelig tema på neste landsmøte.

Sekretariatet står i jevnlig kontakt med mange av lokalforeningene.

Det er generelt god aktivitet i de fleste foreninger, takket være mange ildsjeler.

Opprettelse av foreninger

Forbundet ønsker å støtte dem som vil opprette en ny lokalforening, og siste melding tilsier at det er skapt nytt foreningsliv i Tromsø og i Sør-Varanger, noe vi er svært glade for å høre.

Nedleggelse av foreninger

I enkelte områder av landet er afasimiljøet dessverre lite. Hittil har vi ikke funnet personer til å starte foreningsdrift i Hedmark, Aust-Agder og Molde igjen.

Vi sendte et brev til medlemmer der forening mangler eller nedleggelse truer, om at deres medlemskap fortsatt uansett har betydning for oss, og at det kanskje var mulig å starte opp en form for aktivitet lokalt. Vi vil at både nye og gamle medlemmer skal ha et tilbud om fellesskap og et afasivennlig miljø der de bor.

Sentralt hadde vi gjerne sett at foreninger heller gikk sammen om drift før man valgte å legge ned. Vi vil gjerne bidra til inspirasjon, rekruttering og drift i en eller annen form.

Håndbok for lokalforeningene

Afasiforbundets Håndbok for lokalforeningene ligger tilgjengelig via nettsiden, og er blant annet ment som et hjelpemiddel i forhold til organisasjon og innhold i lokalforeningsvirksomheten.

Den er også ment å være et hjelpemiddel i informasjonsarbeid overfor medlemmer og andre. Den foreslås oppdatert etter landsmøtet i 2016.

Vi har oppfordret lokalforeningene til å bli kjent med håndboken ved å gjennomgå den på styremøter og/eller kurs, dvs. at den bør tas frem ved jevne mellomrom.

FUNKIS - midler også til lokalt studiearbeid.

Vi minner om muligheten for at dersom lokalforeninger driver opplæringsvirksomhet, holder kurs og melder dette inn i FUNKIS-systemet, kan de være berettiget til å motta støtte for såkalt 'tilrettelagt voksenopplæring'. Kriterier, søkertilgang, rapportering osv. går via vårt sekretariat.

Representasjon

22.01.15	Lev Vel / i regi av Extrastiftelsen	Ellen Borge Marianne Brodin
02.02.15	Møte i Nasjonalt faglig råd i Statped	Ingjerd Haukeland
02.02.15	Møte i regionalt brukerråd i Statped	Ellen Borge
03.02.15	Nasjonalt brukerkonferanse i Statped	Ellen Borge Ingjerd Haukeland
03.02.15	Helsetjenesteaksjonen inn i Stortinget	Inghild Bjørgestad Marianne Brodin
17.02.15	AFN presentasjon i Trondheim	Marianne Brodin
19.02.15	Åpning av Hjerneåret 2015	Ellen Borge
05.03.15	Åpent møte om hjerneslag, Rikshospitalet	Ellen Borge Marianne Brodin
18.03.15	Årsmøte i Hjerneverket	Marianne Brodin Line Haaland-Johansen
25.03.15	Ledermøte i FFO	Marianne Brodin
09.04.15	Møte i prosjektgruppe Sverigetur	Inghild Bjørgestad Marianne Brodin Line Haaland-Johansen
14.04.-15.04.15	Møte i Nordisk afasiråd	Ellen Borge Lisbet Eide Marianne Brodin
15.04.15	Møte i Brukerråd Sør-øst	Inghild Bjørgestad
15.04.15	Møte i FU	Ellen Borge Lisbet Eide Marianne Brodin Line Haaland-Johansen Ingjerd Haukeland Liv Stabell Kulø Karianne Berg (v/Skype)

20.04.15	Dialogmøte Sunnaas, Aker sykehus	Ellen Borge Marianne Brodin
29.04.15	Besøk av C. Malthe, Vestfold	Marianne Brodin
20.05.15	Sommermøte på Ringerike	Inghild Bjørgestad Marianne Brodin Marit Kaarbøe
29.05.15	Møte i Faglig samarb.råd Erv.hj.sk.	Inghild Bjørgestad
01.06.15	Etablering av brukerkontor v/A-hus	Ellen Borge
02.06.15	Turplanlegningsmøte 'Villmark'	Ellen Borge May Britt Kløverød Marianne Brodin Trond Vestby (Romerike) (pr.telf.)Per Gunnar Stornes(LU)
06.06.15	25-årsjubileum i Østfold	Marianne Brodin
11.-13.06.15	Nordisk Afasi-konferanse, Oslo	Ellen Borge Marianne Brodin
16.06.15	Seminar på Sunnaas / Liv S.Kulø	Ellen Borge Lisbet Eide Marit Kaarbøe Marianne Brodin
04.08.15	Rehab.konferanse i Haugesund	Sigrid Lund
15.-16.08.15	'Arendalsuka'	Sigrid (og Terje) Lund Turid Bjerland (Agder) Karin Valle (Agder)
19.08.15	Turmøte før Merket	Ellen Borge Sigrid Lund Marianne Brodin Trond Vestby(Romerike)
21.08.15	Informasjonsmøte, Bufdir	Ellen Borge
28.-30.08.15	Villmarkshelg på Merket '	Ellen Borge Marianne Brodin Trond Vestby(Romerike)

Sigrid Lund og Per Gunnar Stornes (Haugesund/LU)

01.09.15	Møte i Faglig utvalg	Ellen Borge Lisbet Eide Marianne Brodin Line Haaland-Johansen Ingjerd Haukeland Liv Stabell Kulø Karianne Berg (v/Skype)
07.-09.09.15	'Look to Karlstad '	Marianne Brodin Inghild Bjørgestad Line Haaland-Johansen
15.09-16.09.15	Møte i Nordisk afasiråd, Oslo	Ellen Borge Lisbet Eide Marianne Brodin
24.09.15	Seminar om 'Fremtidig eldreomsorg i Oslo'	Ellen Borge
24.09.15	'Med hjerte for hjernen' Hjernerådskampanje	Marianne Brodin
25.09.15	Møte i Nasjonalt samarb.utvalg i Statped	Ingjerd Haukeland
07.10.15	Dialogmøte Sunnaas / Aker sykehus	Marianne Brodin
07.10.15	Møte med LFS-leder Roger Amundsen	Ellen Borge Marianne Brodin
10.10.15	Nordisk afasidag	
16.-18.10.15	Filmkurs, Gardermoen	Karianne Berg Lisbet Eide May Britt Kløverød Marit Kaarbøe Trine Marie Hagen Marit Aasen
20.10.15	Stand på Ahus, Rehab.uke	Ellen Borge Trond Vestby (Romerike)
21.10.15	Besøk i Ringerike-foreningen	Ellen Borge Marianne Brodin
22.10.15	Brukerrådsmøte i Statped, regionalt	Ellen Borge

23.10.15	Fagl.samarb.møte i Statped:Erverv. hj.skade	Inghild Bjørgestad
28.10.15	Møte med ledelsen i LHL-Hjerneslag	Ellen Borge Marianne Brodin
29.10.15	Markering av «Verdens slagdag» på RH	Ellen Borge Marianne Brodin
10.11.15	Møte i Faglig utvalg	Ellen Borge Lisbet Eide Marianne Brodin Line Haaland-Johansen Ingjerd Haukeland Liv Stabell Kulø
19.- 20.11.15	Afasiforum, Bredtvet	Marianne Brodin
21.- 22.11.15	FFO-konferanse	Lisbet Eide Marianne Brodin
24.11.15	Extrastiftelsens tildeling	Marianne Brodin
02.12.15	Oppfølgingsdag etter 'Look to Sweden'	Inghild Bjørgestad Marianne Brodin Line Haaland-Johansen
02.12.15	Hjerneårets avslutning i Universitetets aula	Ellen Borge